

**Framtidsbygget**

Upprättare Magnus Busk

## Tjänsteskrivelse - Framtidsbygget 2020 - Utökad investeringsram Hus 07/08, Hudiksvalls sjukhus

### Förslag till beslut

Fastighets-, Teknik- och Miljöutskottet föreslår Regionfullmäktige besluta följande

1. Medge utökad investeringsram som uppgår till 123 000 tkr avseende hus 07 och hus 08, Hudiksvalls sjukhus.
2. Utökade investeringen finansieras inom ramen för genomförande av Framtidsbygget.
3. Uppdra åt regiondirektören att genomföra investeringen

### Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2016 (Dnr RS 2015/2044) att bevilja medel för ombyggnation av hus 07, Hudiksvalls sjukhus.

Regionfullmäktige beslutade 2018 (Dnr RS 2018/830) att bevilja tilläggsmedel för ombyggnad av delar av hus 08. Verksamheter som omfattades var operationsmottagning, uppvakningsavdelning samt öron-näsa-halsmottagning och hörselvård. Därutöver beviljades även tilläggsmedel för utökade ombyggnationer av akutmottagningen i hus 07.

Våren 2019 kontrakterades en totalentreprenör för genomförandet av projektet. Kontraktet baserar sig på en samverkansform uppdelad i två faser:

- Fas 1: Framtagande av systemhandling och kalkyl baserad på beslutad programhandling.
- Fas 2: Projektering och genomförande av byggnationer sker efter fastställande av riktpolis, samt undertecknande av kontrakt inför genomförande av fas 2.

Hösten 2019 upprättade projektgruppen för Framtidsbygget en entreprenadkalkyl som påvisar en total kostnad på 512 000 tkr vilket innebär att kalkylen överstiger summan av tidigare beslutade investeringar med 123 000 tkr.

Avvikelser jämfört med tidigare beslutade investeringsmedel:

- Projektering- och byggherrekostnader.
- Senarelagd byggstart som medfört behov av indexuppräknings.
- Tillägg av verksamhetsytor och funktioner inom projektet, samt tidigareläggning av vissa delar av kommande projekt i Framtidsbygget.

## Framtidsbygget

Upprättare Magnus Busk

### Ärendet

Framtidsbygget är ett byggprogram för om- och nybyggnationer av Gävle och Hudiksvalls sjukhus vars syfte är att modernisera och utveckla sjukhusen för framtida behov. Framtidsbygget ska leverera moderna, hållbara och kostnadseffektiva lokaler som stödjer de bärande principerna; god och säker vård, attraktiv arbetsplats, optimerad logistik samt verksamhetsutveckling.

Alla leveranser ska ske enligt satt tidplan och inom ramarna för investeringsutgiften på 5 025 000 tkr (2015 års nivå) som är beslutad i regionfullmäktige.

Allt för att Framtidsbygget ska uppfylla dess vision:  
Vi skapar vårdmiljöer för framtiden.

### Bakgrund

Regionfullmäktige beslutade 2016 (Dnr RS 2015/2044) att bevilja medel för ombyggnation av hus 07, Hudiksvalls sjukhus.

Regionfullmäktige beslutade 2018 (Dnr RS 2018/830) att bevilja tilläggsmedel för ombyggnad av delar av hus 08. Verksamheter som omfattades var operationsmottagning, uppvakningsavdelning samt öron-näsa-halsmottagning och hörselvård. Därutöver beviljades även tilläggsmedel för utökad ombyggnadsyta av akutmottagningen i hus 07.

Det var i samband med genomförande av programarbete 2017-2018, som det identifierades möjligheter att tidigarelägga ombyggnationer av delar av hus 08, som innebar förbättrade förutsättningar för flera verksamheter att verka på ett mera långsiktigt perspektiv under genomförandet av Framtidsbygget i Hudiksvall.

### Nuläge

Våren 2019 kontrakterades en totalentreprenör för genomförandet av projektet. Kontraktet baserar sig på en samverkansform uppdelad i två faser:

- Fas 1: Framtagande av systemhandling baserad på beslutad programhandling Framtagande av kalkyl baserad på systemhandlingar (ovan). Projektgruppen och entreprenör tar tillsammans fram ett riktpreis och kontrakt undertecknas för fas 2 när riktpreiskalkyl är överenskommen och investeringsmedel är säkrade.
- Fas 2: Projektering av bygghandlingar och genomförande av byggnationer sker.

I arbetet med fas 1 har arbetet med tekniska lösningar och verksamhetsanpassningar fördjupats jämfört med programhandlingen. Kontrakterad totalentreprenör har tillsammans med underentreprenörer, konsulter, Framtidsbyggets projektgrupp, samt projektledare från hälso- och sjukvård och regionstyrelseförvaltningen, interna tekniska specialister och olika verksamhetsgrupper arbetat med att säkerställa funktioner inom de aktuella

## Framtidsbygget

Upprättare Magnus Busk

lokalerna. Arbetet har utgått från de lösningar som framställts och beslutats i programhandlingsarbetet.

Hösten 2019 upprättade projektgruppen för Framtidsbygget en entreprenadkalkyl i samverkan med kontrakterad underentreprenör, baserat på framtagna systemhandlingar. Kalkylen påvisade en uppskattad total kostnad som uppgick till 512 000 tkr vilket innebar att kalkylen översteg summan av tidigare beslutade investeringar med motsvarande 123 000 tkr.

Utökningen bedöms rymmas inom den ram som tidigare kalkylerats för genomförandet av Framtidsbygget och som uppgår till 5 025 000 tkr.

Avvikelser jämfört med tidigare beslutade investeringsmedel:

- Projektering- och byggherrekostnader
- Senarelagd byggstart som medfört behov av indexuppräknings (inflation)
- Tillägg av verksamhetsytor och funktioner inom projektet, samt tidigareläggning av vissa delar av kommande projekt inom Framtidsbygget.

### *Projektering- och byggherrekostnader*

Kalkylen för projektering- och byggherrekostnader (byggledning, kontroll, besiktning, bygglov, utsättning samt Region Gävleborgs egen administration) har förfinats under projektets gång och reviderats. Detta motsvarar ca 59 000 tkr av 123 000 tkr.

### *Senarelagd byggstart*

Investeringsbeslut från 2016 och 2018 är beslutade utan indexreglering. Byggstarten har därefter senarelagts i tid vilket medför ökade kostnader för genomförande av projektet. Ökningen har kalkylerats med utgångspunkt i byggindex +2.5% per år för rot/- ombyggnadsarbeten inom byggbranschen. Detta motsvarar ca 34 000 tkr av 123 000 tkr.

### *Tillägg av verksamhetsytor och funktioner*

Samhällsutvecklingen har medfört ökade behov att säkra patient- och personalsäkerheten. Detta innebär att akutmottagningen har anpassats för att uppfylla dagens krav på en god och säker arbetsmiljö i form av bland annat slussar och separerade flöden. Det fördjupade arbetet med ytor för hörselvården samt tillkommande ytor för logistik och teknik har under projekteringen av systemhandlingen lett till att ytor har tillkommit.

Region Gävleborgs tekniska riktlinjer och miljödirektiv har applicerats i projektet och påvisat möjligheten att uppnå synergieffekter genom en tidigareläggning av elkraftmatning inom huskropparna 07 och 08, med perspektiv på kommande projekt inom Framtidsbygget. Åtgärden medför ökad driftsäkerhet med förbättrad nivå och redundans för viktig last för aktuella verksamheter inom hus 07 och hus 08 på Hudiksvalls sjukhus. Elkraftmatningen ska senare anslutas till den nya teknikbyggnaden som ska byggas som då innebär ytterligare förbättring av driftsäkerheten för sjukhusets eltekniska försörjning. Detta motsvarar ca 30 000 tkr av 123 000 tkr.

**Framtidsbygget**

Upprättare Magnus Busk

Totalt omfattar förändringar och tillägg mellan programhandling och systemhandling ökade investeringskostnader om cirka 123 000 tkr.

*Alternativa lösningar som utretts*

Konsekvensanalyser har genomförts avseende reviderad omfattning i syfte att minska kostnader till att motsvara tidigare beslut (2016 samt 2018). Analyserna visar att det krävs större strategiska beslut gällande verksamheter för Hudiksvalls sjukhus för att uppnå den nivå som tidigare beslutats (totalt 389 000 tkr). Det skulle sannolikt kräva strategiska beslut i form av omlokalisering av verksamhet från Hudiksvalls sjukhus till andra sjukhus, att anpassningar av omklädningsrum utgår; att teknik- och logistikutrymmen plan 02 i hus 07 utgår samt att planerad förbättrad driftsäkerhet (inklusive redundans) för kritiska tekniska system utgår.

Verksamhetsytor som ingår i projektet har komprimerats, ytterligare komprimeringar bedöms kräva strategiska beslut enligt ovan. Eftersom projektet avser ombyggnation av befintliga lokaler, är möjligheterna att revidera och effektivisera lokallösningar begränsade, eftersom hänsyn måste tas till befintliga schakt, etc.

Projektet baseras på fastställd programhandling. Alternativa lösningar för tekniska installationer och verksamhetsanpassningar har skett löpande under projekteringen för att motsvara resultatet i programhandlingen. Uppdaterade riktlinjer och krav har applicerats.

**Kostnader och finansiering**

Den totala investeringen för ovan beskrivna ombyggnationer har kalkylerats uppgå till 512 000 tkr. Tidigare har totalt 389 000 tkr beviljats, av vilket följer att ytterligare 123 000 tkr föreslås beviljas.

Investeringen finansieras inom ramen för Framtidsbygget.

Avskrivningstid 10-80 år beroende på komponent.

Därutöver tillkommer motsvarande 1 % av fastighetsinvesteringen för konstnärlig miljögestaltning (1 % av 123 000 tkr motsvarar 1 230 tkr).

*Konstnärlig miljögestaltning*

Ett konstprogram för projektet har tagits fram i samverkan mellan konsthandläggare och projektets ansvarige arkitekt. Programmet baserar sig på förstudie där utgångspunkt är att föra in natur och kultur i sjukhusbyggnaden. Detta genom att arbeta med färger och inslag från skogen i kombination med mönster och formspråk från hälsingegårdarna i länet och hur dessa i sin tur är sammanflätade med och hämtar näring ur mötet med andra kulturer.

**Framtidsbygget**

Upprättare Magnus Busk

*Tidplan för genomförandearbetet*

Projektet består av fyra huvudetapper med inbördes beroendeförhållanden i form av färdigställanden, flytt, driftsättning och överlämning.

Etappindelning enligt följande:

*Etapp 1 (8,5 månader)*

Plan 5 hus 08 – Öron-Näsa-Hals samt del 1 Hörselvård.

Plan 4 hus 07 – Provisorisk ombyggnad sterilcentral

Plan 2 hus 07 – Omklädningsrum, teknik, förvaring- och logistikutrymmen.

*Etapp 2: (8 månader)*

Plan 4 hus 08 Länkbbyggnad mot temporära operationsmoduler.

Plan 4 hus 08 UVA, OP-mottagning, förbindelsegång mellan hus 07-08.

*Etapp 3: (18 månader)*

Plan 4 hus 07 Sterilcentral

Plan 3 hus 07 Akutmottagning

Plan 3 hus 07 Ambulanshall

Temporära operationsmoduler

*Etapp 4: (21 månader)*

Plan 4 hus 07 Operation

Total byggtid (effektiv byggtid) uppgår till 45 månader. En byggstart sommaren 2020 möjliggör färdigställande 2024, förutsatt att inga förseningar inträffar som byggherren inte rår över. En eventuell revision av projektets omfattning skulle innebära konsekvenser för projektets etappindelningar, beroende på de inbördes beroendeförhållanden som föreligger. Projektet har redan i arbetet med programhandlingar strävat efter att minska behovet av provisoriska lösningar och i stället skapa förutsättningar för verksamheter att så långt som möjligt flytta till sitt långsiktiga läge direkt. En förändrad omfattning skulle med största sannolikhet innebära ökade driftkostnader i form av bland annat temporära lösningar.

**Konsekvensbeskrivningar***Byggstart*

Byggstart sommar 2020 förutsätter att regionfullmäktige tar beslut i april.

Konsekvenser vid senare regionfullmäktigebeslut blir:

- Avslut fas 1 (entreprenörer, konsulter, intern projektorganisation) under april.
- Försenad byggstart (fas 2) Exempel regionfullmäktigebeslut i juni bedöms byggstart ske november/ december 2020.
- Risk att entreprenörer och konsulter går till andra projekt.

## Framtidsbygget

Upprättare Magnus Busk

- Ytterligare projektkostnader – eventuellt ny upphandling, rekryteringar mm.
- Ny uppstart (vilket är tidskrävande) för entreprenörer och konsulter (nyckelpersoner).

### *Patientsäkerhet*

Verksamheten får tillgång till en modernare miljö och förutsättningar som kan kopplas till verksamhetsfrämjande patientsäkerhet- och integritet. Faktorer som bidrar till detta är framför allt effektivare flöden, förbättrade förutsättningar för övervakning, utökade ytor och förutsättningar för att nyttja moderna tekniska hjälpmedel i framtiden.

Projektet medför en förbättrad redundans för de tekniska systemen, vilket i sin tur påverkar patientsäkerheten positivt. Oförutsedda driftstopp i kritiska tekniska system kan till exempel innebära att medicinteknisk utrustning påverkas negativt samt att i nuvarande användning skulle ett fläkthaveri för operationsverksamheten riskera ett totalt produktionsstopp.

### *Vårdhygien*

De ombyggda lokalerna planeras bland annat med utgångspunkt i de krav och förutsättningar som representeras av BOV - Bygghälsa och Vårdhygien (utgiven av Svensk Förening för Vårdhygien). Som exempel kan nämnas kompletterande slussar till akutmottagning och två stycken isoleringsrum vilka medför förbättrad förutsättning att förebygga smittspridning. En modern saneringsanläggning byggs enligt riktlinjer från Socialstyrelsen/MSB i anslutning till ambulansintag.

### *Barn- och ungdomar*

Projektet medför förbättring i förutsättningar för barns trygghet inom vårdlokaler där det i de ombyggda lokalerna tillförskafts separata väntrum för barn vid akutmottagningen samt öron- och hörselvården. Detta främjar tryggheten för barnet i sjukhusmiljö.

### *Hälsa*

Nuvarande materialval och installationer motsvarar inte de högre krav som idag ställs på vårdlokaler i allmänhet. Projektet innebär att moderna och miljövänliga material kommer att ersätta de gamla, liksom moderna tekniska installationer för till exempel värme och ventilation. Resultatet blir mer hälsosamma lokaler för både patienter och personal.

### *Miljö*

Projektet innebär sanering av farliga inbyggda material, till exempel asbest. Byte fönster samt ventilationsaggregat medför förbättrad energiprestanda på byggnaderna vilket påverkar energiförbrukningen på ett positivt sätt. Det sedumtak som placeras ovanpå ambulansgaraget bidrar i sin tur till att minska påfrestningarna för dagvattensystemet.

**Framtidsbygget**

Upprättare Magnus Busk

En reviderad omfattning av projektet kan medföra att uppsatta miljökraven inte uppfylls, vilket bland annat kan bidra till en ökad energiförbrukning. Ombyggnationerna medför även en uppdaterad och förbättrad dokumentation över installationer och material, vilket ger ett avsevärt större mått av spårbarhet för den efterföljande förvaltningen och driften. Detta kommer underlätta både för den interna personalen samt för externa aktörer inom byggnaderna för felsökning och åtgärder. Nuläget visar på en brist på spårbarhet i fastigheten av allt från kablage till bärande konstruktioner då byggnaderna byggts om och reviderats i omgångar. Detta problem kommer kvarstå om projektet inte genomförs.

*Arbetsmiljö*

Utökade ytor för akutmottagningen är en förutsättning för att uppnå de mål och krav på arbetsmiljö och säkerhet som satts upp för verksamheten. Nuvarande operationssalar uppfyller inte de rekommendationer avseende utrustning och ytor som kännetecknar en modern lokal.

Projektet har strävat efter att optimera dagsljusinsläpp så långt det är möjligt, med tanke på att det är fråga om en ombyggnation av befintliga lokaler.

*Drift och förvaltning*

Ombyggnationerna medför en ökad redundans för de tekniska systemen, vilket minskar risken för negativ påverkan på verksamhetskritiska system på grund av yttre störningar.

Åtgärderna medför en förbättrad möjlighet att bedriva underhållsarbeten på kritiska funktioner under pågående drift, och där åtgärder kan vidtas för att minska verksamhetsproduktionen vid ett systemfel. Som exempel kan nämnas separata luftaggregat till operationssalar och dubblerade system på elkraft internt inom byggnaderna. Projektet kommer att medföra minskade underhållskostnader för byggnaderna under överskådlig framtid.

Vid uteblivet genomförande i föreslagen omfattning kommer avsteg från exempelvis de krav som finns gällande miljö och säkerhet på systemlösningar att vara nödvändiga. Den minskade omfattningen skulle i sin tur påverka patientsäkerhet och arbetsmiljön negativt. Vidare finns en tydlig risk att en lägre standard på tekniska lösningar innebär högre driftkostnader.

*Ekonomi*

Investeringen beräknas uppgå till 512 000 tkr.

**Expedieras till**

Regionstyrelsen

Bo Svedberg  
EkonomidirektörJohn Dahlgren  
Enhetschef